

राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार अंतर्गत
अतिरिक्त वैरण विकास कार्यक्रमाकरिता
रु.४९६.५० लाख निधी वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: राकृवि ०६१९/प्र.क्र.१७४/१४-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : १९ नोव्हेंबर, २०१९

संदर्भ :

१. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, केंद्रिय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. ७-१/२०१९- आरकेव्हीवाय, दि. २२/०२/२०१९
२. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, केंद्रिय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. २-१/२०१८- आरएफएस-II, दि. २७/०५/२०१९
३. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. राकृवि ०३१९ /प्र.क्र. ८८/१४-अ, दि. २९/०६/२०१९.
४. राज्य स्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीच्या (SLSC) २७ व्या बैठकीचे इतिवृत्त- पत्र क्र. आरकेव्ही-०५१९/प्र.क्र.१४३/१४-अ, दि. १८/०७/२०१९, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, केंद्रिय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. १-१५/२०१९- आरकेव्हीवाय, दि. २२/१०/२०१९.
६. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. राकृवि-२०१६ /प्र.क्र. १५२/पदुम-४, दि. ०७/११/२०१९.

प्रस्तावना :

राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार ही योजना केंद्र व राज्य शासनाच्या अनुक्रमे ६०:४० प्रमाणात अर्थसहाय्याने राबविण्यात येत असून या योजनेतर्गत अतिरिक्त वैरण विकास कार्यक्रम या उप योजनेकरिता केंद्र शासनाने संदर्भांकित दि.२७/०५/२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये (संदर्भ क्र.२) महाराष्ट्रास सन २०१९-२० करिता एकूण ₹ ८३३ लाख (केंद्र हिस्साचे ₹ ५०० लाख आणि त्या समरुप राज्य हिस्साचे ₹ ३३३ लाख) रक्कमेचे वार्षिक नियतवाटप (Allocation) (सर्वसाधारण प्रवर्ग) मंजूर केले आहे. त्यानुषंगाने दि.०४/०७/२०१९ रोजी झालेल्या २७ व्या राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीमध्ये मा. अध्यक्षानी सदर रक्कमेच्या मर्यादेत राबवावयाच्या प्रकल्पाचा अहवाल केंद्र शासनास मंजूरीस्तव सादर करण्याबाबत आयुक्त (पशुसंवर्धन) यांना निदेश दिले होते. त्यानुसार आयुक्त (पशुसंवर्धन) यांनी सादर केलेल्या प्रकल्प अहवालास केंद्र शासनाची मंजूरी प्राप्त झाली असून सदर प्रकल्पास दि.०७/११/२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये (संदर्भ क्र.६) प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे.

केंद्र शासनाने संदर्भाधिन दि.२२/१०/२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये (संदर्भ क्र.५) राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत अतिरिक्त वैरण विकास कार्यक्रम या उप योजनेसाठी पहिल्या हप्त्याद्वारे ₹ २५०.०० लाख निधी वितरीत केला आहे, त्यास समरुप राज्य हिस्साचा आवश्यक ₹ १६६.५० लाख निधी असा केंद्र व राज्य हिस्साचा मिळून एकूण ₹ ४१६.५० लाख निधी विभागास वितरणासाठी उपलब्ध आहे. सदर निधी आयुक्त (पशुसंवर्धन) यांना आयुक्त (कृषि) यांच्या मार्फत वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्यानुषंगाने शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:

१. या शासन निर्णयान्वये सन २०१९-२० मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार या योजनेंतर्गत अतिरिक्त वैरण विकास कार्यक्रम (AFDP) या उपयोजनेच्या अंमलबजावणीसाठी (सर्वसाधारण प्रवर्ग) केंद्र व राज्याच्या ६०:४० अर्थसहाय्याच्या प्रमाणात एकूण ₹ ४१६.५० लाख (रुपये चारशे सोळा लाख पन्नास हजार फक्त) आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीद्वारे पुढीलप्रमाणे उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत -

(रक्कम ₹ लाखात)

अ. क्र.	योजनेचे नाव	सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता मंजूर निधी (६०:४०)		
		केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा	एकूण
१.	राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार - अतिरिक्त वैरण विकास कार्यक्रम (AFDP) उप योजना	२५०.००	१६६.५०	४१६.५०

२. परिच्छेद क्र. १ मध्ये नमूद केल्यानुसार, राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार या योजनेंतर्गत केंद्र हिस्साचा ₹ २५०.०० लाख (रुपये दोनशे पन्नास लाख फक्त), आणि राज्य हिस्साचा ₹ १६६.५० लाख (रुपये एकशे सहासष्ट लाख पन्नास हजार फक्त) असा एकूण ₹ ४१६.५० लाख (रुपये चारशे सोळा लाख पन्नास हजार फक्त) निधी उपलब्ध करून दिला असून तो योजनेच्या केंद्र व राज्य हिस्साच्या पुढील लेखाशिर्षांतर्गत सन २०१९-२० मध्ये अर्थसंकल्पित केलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा -

प्रवर्ग	केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा
सर्वसाधारण	मागणी क्रमांक डी -३ २४०१- पीक संवर्धन (००) (८००) इतर खर्च (००) (०९) कृषि उन्नती योजना - राष्ट्रीय कृषि विकास योजना अंतर्गत अर्थसहाय्य (पंचवार्षिक योजनेअंतर्गत योजना) (६० टक्के केंद्र हिस्सा) (२४०१ ८२३५) ३३-अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक डी -३ २४०१- पीक संवर्धन (००) (८००) इतर खर्च (००) (११) कृषि उन्नती योजना - राष्ट्रीय कृषि विकास योजना अंतर्गत अर्थसहाय्य (पंचवार्षिक योजनेअंतर्गत योजना) (४० टक्के राज्य हिस्सा) (२४०१ A२२५) ३३-अर्थसहाय्य

३. या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आलेल्या ₹ ४१६.५० लाख रक्कमेचे कोषागारातून आहरण व वितरणाकरिता सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत असून, आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
४. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीद्वारे उपलब्ध झालेली ₹ ४१६.५० लाख रक्कम कोषागारातून आहरित करून आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या नावे उघडण्यात

- आलेल्या स्वीय प्रपंजी लेखा खाते (Personal Ledger Account) मध्ये जमा करावी व तसे शासनास अवगत करावे आणि तदनंतर सदर निधी संबंधित प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीसाठी आयुक्त (पशुसंवर्धन) यांना वर्ग करण्यात यावा.
५. उपरोक्त मंजूर निधीचे तात्काळ उपयोजन होण्याच्यादृष्टीनेच कोषागरातून आहरण करावे आणि विभागाने त्यांना प्राप्त होणाऱ्या निधीचा तात्काळ विनियोग करावा, अंमलबजावणी यंत्रणांनी निधी उपयोजनाविना बँक खात्यामध्ये जमा करून ठेवू नये.
६. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत सन २००७-०८ पासून सन २०१८-१९ पर्यंत विविध विभागांना वितरीत केलेल्या निधीचे लेखापरीक्षण होऊन तसे प्रमाणित केल्यानंतर सदर योजनेतर्गत उर्वरीत निधी दुसऱ्या टप्प्यामध्ये केंद्र शासनाकडून वितरीत करण्यात येणार आहे, त्यामुळे सर्व अंमलबजावणी यंत्रणांनी/विभागांनी त्यांना सन २००७-०८ ते सन २०१८-१९ या कालावधीत वितरीत केलेल्या निधीचे सनदी लेखापालांकडून लेखापरीक्षण झाल्याचे प्रमाणित करावे.
७. वैयक्तिक लाभाच्या प्रकल्पांतर्गत सर्व विभागांनी / अंमलबजावणी यंत्रणांनी लाभाध्याच्या आधार संलग्न बँक खात्यावर थेट लाभ हस्तांतरणाद्वारे (DBT) अनुदान वितरीत करावे.
८. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि. ०१.०४.२०१९ नुसार विहीत केलेल्या अटींची पूर्तता होत असल्याने तसेच, सदर परिपत्रकानुसार या विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९१११९१६१२३०७९०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीकांत चं. आंडगे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

१. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
२. अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई
३. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. प्रधान सचिव (पदुम व पणन), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
७. आयुक्त (पशुसंवर्धन), औंध, पुणे
८. संचालक (प्रक्रिया व नियोजन), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
९. महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.

१०. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
११. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
१२. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
१३. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई
१४. मा. मंत्री (कृषि व फलोत्पादन) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१५. निवड नस्ती.